

A ház mögött a telek - akár a börtönudvar. Magas téglakerítés, omló vakolat, cementdarabok a földbe taposva. Nyomorult fűcsomó kettő-három, ha át bírt vergődni a törmeléken. Az öreg ott állt az udvar bejáratánál, a kezében vödörrel. A földszinti lakás ablakában a házmester, két kezét a zsebébe dugta. Az öreg vízkarikákat meg nyolcasokat locsolt az udvar porába, amíg tartott a vízből. Amikor a vödör kiürült, az öreg visszaindult az udvari ajtó felé. Ekkor látta meg a házmestert.

- Hogy legalább por ne legyen! - szólt fel a földszinti ablakba. A házmester mozdulatlanul állt, elnézett az öreg feje fölött, majd szó nélkül hátat fordított.

Másnapra az öreg szerzett egy ásót. Odatámasztotta a bejárat ajtó mellé. A cementdarabokat nagy kinnal kezdte kifeszégetni a keményre taposott földből. Nehezebben ment, mint gondolta. Sok volt a cement, meg nagyok a törmelékdarabok. És alattomosak: csak a hegyük szürkéllett a felszínen, a nagyja a föld alatt maradt, és nem akart mozdulni. Meg azok a vasdrótok, akármilyen rozsdások voltak, makacsul összefogták a betontömböket.

Megizzadt az öreg, sapkáját a zsebébe gyűrte. Kigombolta az inge elejét, le is vette volna, de azt röstellte. Dél lett, mire végzett a keserves munkával. Az udvar közepén csúf gödör éktelenkedett. Meg is lepte az öreget: honnan került ide a rengeteg betondarab, és milyen kevés rajta a föld. Ajjaj, lesz munka, amíg ezt telehordja földdel. Mert hát valakinek azt is meg kell csinálni.

Ahogy visszafelé indult, a földszinti ablakban most is ott látta a házmestert. Mozdulatlanul, csonkig rágott gyufaszálat tartott a szája sarkában, a két öklét a zsebébe süllyesztette.

Elfáradt az öreg a délelőtti munkában. Ebéd után ledőlt kis szobájában, mély álomba zuhant. Ahogy fölébredt, ugrani akart, hogy folytassa a munkát. Nehéznek érezte a tagjait, aztán mégis az ásó után nyúlt. A másik kezébe meg a vödröt fogta. Jó száz méterre volt az akácos kiserdő, oda igyekezett.

A réten kamaszok rúgták a labdát. Húsz éves egyikük sem volt, de mind nagyobbak nála, fejjel nagyobbak. És erősek, meg hangosak... Elzúgott mellette a bőrlabda, és nagyot csattant egy akácfa törzsén. Az öreg megrezzent, a kamaszok röhögtek. Semmi kétség, rajta. Az öreg megcsóválta a fejét. Ment tovább a vödörrel meg az ásóval.

Az akácosban jó fekete föld volt, óvatosan megrakta vele a vödröt. Az ásóval kicsit nehezebben ment, mintha lapátja lett volna, de azért megtelt a vödör. Nehéz volt, de az öreg szinte élvezte a vödör súlyát. Amíg visszafelé baktatott, azt számítgatta, vajon hányszor kell fordulnia a vödörrel.

Megállt az udvaron az ásító gödör előtt. Óvatosan belefördította a nedves földet. A szürke gödörben elkeserítően aprónak tűnt a fekete kupac. Száz vödör, annyi legalább! - és indult lassan vissza, jól beosztva az erejét.

Estig hétszer fordult, de még éjszaka is kiosont, és hozott két vödörrel. Aludt aztán reggelig, jóízűen, mint legénykorában.

- Mit csinál maga az udvaron? - szólította meg reggel barátságtalanul Sós a másodikról.

- Kertet gondoltam, legyen egy kis zöld...

- Rosseb kell ide, nem kert! - és Sós becsapta a házkaput.

Az öreg hordta a földet, öntötte a kupac tetejére, oldalára. Amikor már meglehetősen felmagasodott, az ásóval széjjeltolta a földet, a vödörrel meg odacsapott néhányszor, hogy tömörödjön.

- Ne zörögjön itt! - szólt ki unottan a földszinti ablakból a házmester, megvakarta szőrös mellét,

és hátat fordított az öregnek.

Amikor megunta a vödörzést (mert megunta), a betondarabokat rakosgatta. Nézte, forgatta, mihez kezdhette velük. Sajnálta kidobni. Csak olyan otrombák ne volnának! Esetleg a falnál, ha egyformára tördeli, vagy ha beássa a földbe, olyan vályúformán. Nem is rossz! Virágágyat! Körben, végig a falnál... nem, az nagyon nagy munka, esetleg csak a sarkokban. Az lesz talán a jó, először a sarkokban!

Megint lelkesen fogott munkához. Addig forgatta, rakosgatta a betontömböket, amíg végre fészekformán vették körül a téglakerítés és a ház szögletét. Jó két arasz magas volt a betonfészek. Ezt biztosan meg tudom tölteni három vödörrel! - vidult fel és már indult is az akácos felé.

A kamaszok most is a réten ácsorogtak, amikor az öreget meglátták, már röpült is felé a labda. - Rúgja vissza, fater! - üvöltötte az egyik. Ő visszarúgta, már ahogy tudta, mire fülsértő fütytyentés és gúnyolódó elismerés fogadta.

Végül is öt vödörrel, de csak megtelt az első virágágy. Az utolsó fordulóban az öreg a földdel együtt az erdőből egy tő virágot is hozott. Valami lilás színűt..., jó lesz az, amíg rendes virág kerül bele.

- Mi ez a gaz itten? - elégedetlenkedett Vercsikné a földszint utolsóból. Az öreg válasz helyett alaposan megöntözte a virágokat, és aznap hamar pihenni tért.

Reggelre szétdúlva találta a fészket, a betondarabokat az útra dobálták, a virágokat összetaposták.

- A macskák! - röhögött Sós a másodikról.

Az öreg alacsonyabb virágágyat épített, hamarabb készen is lett vele, mint tegnap. A szétszórt

földet összeszedegette, éppen elég volt a megkisebbedett fészekhez. Aztán a másik sarokban is körberakott egy virágtartónak valót. Óvatos volt már, virágot nem ültetett bele. Még nem, majd a végén.

- És a gyerekeink hol játszanak, ha maga ezt itt tönkreteszi? - sipított megint Vercsikné, és csípőre vágta a két kezét. A házmester szótlanul állt fölöttük az ablakban.

- A gyerekek mindig a réten játszanak! - felelte az öreg, és tovább hordta a földet az akácospól.

A gödröt az udvar közepén lassan befedte a föld, előbb a betontörmelék tűnt el, most már véglegesen, aztán maga a gödör is kisimult. A bejáratí ajtótól méter széles út vezetett körbe az udvaron. Ezen belül volt a felásott terület, amelyet megrakott földdel. Vett az öreg fűmagot, és bevetette vele az udvart. És locsolta, bögrével szórta a vizet az útról, hogy ne tapossa le a friss fűmagot. És közben építgette a fal mentén a hosszú virágvályút, és a sarkokban az öblös virágfészkeket. Ezekre volt a legbüszkébb, sziklakertet akart csinálni, négyet az udvar négy sarkába. De legalább kettőt, a két szemközti sarokba, hogy a ház ablakaiból is látni lehessen. Az ő apró kuckójának nem volt ablaka, vagyis volt, de az a lépcsőházra nyílt. Neki úgyis mindegy, de legalább a többiek nézhessék. Neki elég az, hogy csinálhatja.

Azon törte a fejét, milyen virágot lehetne felfuttatni a téglafalra. Mert ha már az udvar közepe füves lesz, a szegélye meg virágos, a fal sem éktelenkedhet szürkén, kopottan. És öntözte, szórta a vizet bögréjével a ki-kibukkanó, apró, zöld fűdárdákra.

Hangos szóváltás, fenyegető vádaskodás hangjai riasztották, amint hazafelé tartott. A házkapuban Vercsikné kivörösödött arccal állta el az útját. Mögötte ott tornyosodott Sós a másodikról, meg egy asszonyság, aki sose köszönt, sőt hátul még a házmester is kidugta a fejét földszinti lakása félig nyitott ajtaján.

- A maga bűne, vén bolond, a fiam kitörte a lábát a maga kertjében! - harsogta bele Vercsikné az öreg arcába.

- Ott van, kitörte! - bólogatott mögötte buzgón Sós. A lépcső alján ott ült Vercsikné fia, a

legnagyobb kamasz, és fájósan tapogatta a bokáját.

- De én börtönbe juttatom magát, ott aztán áskálódhat kedvére! - süvöltözte tovább Vercsikné, majd papucsos lábával becsattogott a földszint utolsóba.

- A francba! - a kamasz fiú utána bicegett. Sós felcsoszogott a másodikra, a házmester behúzta fejét a félig nyitott földszinti ajtón, kétszer kulcsra zárta, és rátolta a reteszt. Az öreg tanácstalanul állt a sötétedő lépcsőházban. Tétován az udvari ajtóhoz lépett.

A kert feldúlva, a föld koloncokban az útra hajigálva, a sarjadó fűnek nyoma sem volt. A fal mentén hanyatt feküdtek a kirángatott betonlapok. Két kamasz még ott támasztotta a falat az egyik sarokban, lábuk alatt a bőrlabda.

Az öreg csak állt a kert sarkában. - Az én bűnöm! - motyogta magában. Aztán elmosolyodott csendesen. - Az én kertem! - és beballagott a lépcsőházi lakásba. Vette a bögrét, ivott egyet a vödörből. De közben egyre a fejét csóválta: -Nem elég nagy ezeknek a rét?

Reggelre hatalmas lakat éktelenkedett az udvar bejárati ajtaján. - Mostantól zárva! - ugrott ki földszinti ajtaján a házmester, aki láthatóan már várta az öreget. - Itt nem lesz több kertészkedés! - tette hozzá, és széles vigyorral üdvözölte az öreg mögött elkacsázó asszonyságot, aki sose szokott köszönni.

Esténként az öreg kerülővel járt haza, a réten a kamaszok rikoltoztak, és gyakran hozzárúgták a labdát. Inkább a hosszabb utat választotta, a villanytelep felé. Útjában letört egy-egy akácágat, vagy az út szélén szedett egy csokor szerény-tarka virágot.

A nyár derekán, egy délután a szokottnál korábban ért haza. Az udvari kaput nyitva találta. A kert közepén, a mély, fekete földben kukorica magasodott. A kukorica közt, háttal az öregnek ott állt a házmester. Két öklét a zsebébe süllyesztette.

Vén bolond kertét csinál

Írta: Lukáts János

2012. január 16. hétfő, 21:15 -
